

Tantárgy:	Történelem fakultáció (emelt szint)
------------------	-------------------------------------

Évfolyam:	11.
------------------	-----

Időkeret:	72	óra/év
------------------	----	--------

Témakörök óraszámai:

témakör	óraszám
I. Az Ókori Kelet első civilizációitól a Római Birodalom bukásáig	10 óra
II. A kora középkor	10 óra
III. Nyugat - Európa és az Oszmán Birodalom a középkorban	5 óra
IV. A középkori Magyarország	16 óra
V. Az Újkor első századai Európában és Európán kívül	9 óra
VI. Mohácstól a Rákóczi - szabadságharcig	14 óra
VII. További felhasználható órák (beszámolók, számonkérés)	8 óra

Témakörök részletezése:

Tartalmak	Fejlesztési feladatok
I. Az Ókori Kelet első civilizációitól a Római Birodalom bukásáig	
1. Vallás és kultúra az ókori Keleten (2 óra)	<ul style="list-style-type: none"> Történelmi források, írásos emlékek értelmezése, elemzése Politikai struktúrák ismerete, elemzése Gazdasági struktúrák ismerete, elemzése
2. Spárta és Athén társadalmi - politikai fejlődése (2 óra)	<ul style="list-style-type: none"> A kor forrásainak, írásos emlékeinek értelmezése, elemzése A korszak kiemelkedő személyiségeinek, áramlatainak ismerete, jellemzése
3. A római köztársaság virágkorától az egyeduralom kialakulásáig (3 óra)	<ul style="list-style-type: none"> A korabeli társadalmi, gazdasági, politikai viszonyok bemutatása, értelmezése A történelmi folyamatosság, az átmeneti korszakok törvényszerűségeinek feltárása
4. Az antik hitvilág, művészet és tudomány (2 óra)	<ul style="list-style-type: none"> Eszmék, áramlatok ismerete, a kor eredményeinek bemutatása Annak megfigyelése, hogyan függ a kultúra a gazdasági, politikai viszonyoktól
II. A kora középkor	
1. A kereszténység kialakulása, elterjedése (2 óra)	<ul style="list-style-type: none"> Annak megfigyelése, hogyan készítik elő az új eszmék a társadalmi, politikai változásokat

	<ul style="list-style-type: none"> • A kor kiemelkedő személyiségeinek ismerete, életútjuk elemzése, bemutatása
2. Népvándorlás, az antik civilizáció felbomlása (2 óra)	<ul style="list-style-type: none"> • Annak megállapítása, hogy a különböző térségekben kik voltak a sorstársai egymásnak • Térben távollévő, egy időben játszódó események összefüggése, kölcsönhatása
3. A feudális társadalom és gazdaság jellemzői (3 óra)	<ul style="list-style-type: none"> • Az egyház meghatározó szerepének felismerése a középkori kultúrákban • A dinasztikus öröklési rend sajátosságainak megismerése
4. Világvallások: a kereszténység eltérő fejlődése. Az iszlám (3 óra)	<ul style="list-style-type: none"> • Válasz keresése olyan kérdésekre, mint pl: vannak-e abszolút erkölcsi értékek? • Válasz keresése kérdésekre, pl: Vannak-e abszolút igazságok? • A kor jelentős személyiségeinek ismerete, életútjuknak elemzése • Más kultúrák, civilizációk megkötő szabályok megismerése, megértése
III. Nyugat - Európa és az Oszmán Birodalom a középkorban	
1. Az angol és a francia rendi állam működése (3 óra)	<ul style="list-style-type: none"> • Kulcsszavak, fogalmak ismerete, politikai struktúrák elemzése
2. Az oszmán Birodalom terjeszkedése (2 óra)	<ul style="list-style-type: none"> • Térképvázlat alapján események rekonstruálása • A geopolitikai helyzet meghatározó szerepének megfigyelése • Az adott téma tanulmányozásához megfelelő térképek kiválasztása
IV. A középkori Magyarország	
1. A középkori magyar állam megteremtése; az Árpád - kor (6 óra)	<ul style="list-style-type: none"> • A magyar állam és nép történetével kapcsolatos fordulópontok megértése, elemzése • Annak megfigyelése, hogy mennyiben hatnak a fontos történelmi személyek a történelmi folyamatokra
2. Magyarország az Anjou - korban (4 óra)	<ul style="list-style-type: none"> • A kiemelkedő jelentőségű uralkodók szerepe a történelemben • Annak megértése, hogy milyen szerepe van a különböző uralkodói csoportoknak a királyi hatalom erősségében, illetve gyengeségében

3. Bel- és külpolitika Magyarországon Luxemburgi Zsigmond uralkodásától a középkori magyar állam bukásáig (7 óra)	<ul style="list-style-type: none"> • A magyar és az európai helyzet kölcsönhatásainak összefüggéseinek felismerése és megértése
V. Az Újkor első századai Európában és Európán kívül	
1. A nagy földrajzi felfedezések és következményei (3 óra)	<ul style="list-style-type: none"> • Az egyes történelmi jelenségek (gazdaság, politika) eltérő időbeni ritmusának és kölcsönhatásának elemzése • Adott korszakhoz megfelelő térképek bemutatása, használata • A kor fontosabb termékeinek ismerete, hatásuk Európára
2. Reformáció és katolikus megújulása (3 óra)	<ul style="list-style-type: none"> • Források és szövegek pontos tartalmi ismerete, egy gondolatmenet adatokkal és nevekkel történő felidézése • A kor eszméinek, ideológiáinak ismerete • Az egyház korszakbeli helyzetének ismerete
3. Abszolutizmus és alkotmányos monarchia Európában (3 óra)	<ul style="list-style-type: none"> • Események, személyek, jelenségek időrendbe állítása • Régiók, országok eltérő fejlődésének, sajátos jellemzőinek bemutatása, elemzése
VI. Mohácstól a Rákóczi - szabadságharcig	
1. Török világ Magyarországon (7 óra)	<ul style="list-style-type: none"> • Korabeli, írásos források összevetése • Feltevések megfogalmazása történelmi, társadalmi jelenségek háttéréről
2. Erély története (5 óra)	<ul style="list-style-type: none"> • Kiemelt események időpontjának ismerete • A korszak jelentős személyiségeinek ismerete, életútjuk elemzése • A magyar és az európai politikai helyzet egyidejű áttekintésének, megértésének képessége, régiók helyzetének összevetése
3. A török kiűzése és a Rákóczi - szabadságharc (3 óra)	<ul style="list-style-type: none"> • A cselekvés és annak következménye közötti kapcsolat felismerése • Történelmi események időrendbe állítása

	<ul style="list-style-type: none"> • A korszak jelentős személyiségeinek ismerete, életútjuk elemzése, értékelése • Történelmi helyszínek azonosítása vaktérképen
--	---

Tanulási eredmények:

- Történelmi fogalmak értelmezése és meghatározása
- Történelmi és társadalomtudományi alapfogalmak készségszintű használata
- Következtetések megfogalmazása tárgyi vagy írásos emlékek alapján
- Különböző típusú forrásokból gyűjtött információk összevetése
- Fényképek, képi források értelmezése
- Információk gyűjtése diagramokból, grafikonokból, táblázatokból
- Politikai álláspontok, cselekedetek mögött meghúzódó szándékok rekonstruálása emlékiratok, beszédek, stb alapján
- Programok, jegyzőkönyvek, szerződések értelmezése
- Nemzetközi szerződések, békekötések, megállapodások elemzése, értékelése
- Történelmi helyszínek azonosítása vaktérképen

Tantárgy:	Történelem fakultáció (emelt szint)
------------------	-------------------------------------

Évfolyam:	12.
------------------	-----

Időkeret:	62	óra/év
------------------	----	--------

Témakörök óraszámai:

Témakör	óraszám
I. Habsburg korszak Magyarországon	8 óra
II. Polgári átalakulás Európában. Nemzetállamok kialakulása	8 óra
III. Az első világháború előzményei, menete és következményei	5 óra
IV. Európa és Magyarország a két világháború között. A második világháború	8 óra
V. Európa és a nagyvilág a második világháború után	8 óra
VI. Magyarország a második világháború után	8 óra
VII. A jelenkor néhány kérdése	5 óra
VIII. Felkészülés az érettségire	12 óra

Témakörök részletezése:

Tartalmak	Fejlesztési feladatok
I. Habsburg korszak Magyarországon	
1. Magyarország a XVIII. századi Habsburg Birodalomban	<ul style="list-style-type: none"> Történelmi térben való tájékozódás képességének továbbfejlesztése Fontos történelmi személyiségek életútjának ismerete
2. Polgárosodás, forradalom és szabadságharc Magyarországon	<ul style="list-style-type: none"> A magyar történelem nagyformátumú személyiségeinek ismerete, életútjuk elemzése Saját vélemény érthető megfogalmazása adott korszak jellegzetességeiről A kultúrált vitastílus továbbfejlesztése
3. A kiegyezés és a dualizmus	<ul style="list-style-type: none"> Adott korszak legjelentősebb politikusainak ismerete, életútjuk elemzése Különböző információforrások elemzéséből levont következtetések, összefüggések szóbeli kifejtése
II. Polgári átalakulás Európában. Nemzetállamok kialakulása	
1. A felvilágosodás és a nagy francia forradalom	<ul style="list-style-type: none"> A történelmi változások és az átmeneti korszakok jellemzőinek, törvényszerűségeinek feltárása

2. Napóleon kora és a Szent Szövetség	<ul style="list-style-type: none"> Néhány kiemelt esemény, jelenség időpontjának ismerete Egy időben és különböző térben játszódó események megértése, ábrázolása
3. Az olasz és a német egység	<ul style="list-style-type: none"> Nagy formátumú politikusok életútjának ismerete Mozgalmak bemutatása
III. Az első világháború előzményei, menete és következményei	
1. Szövetségi rendszerek kialakulása, helyi konfliktusok az első világháború kirobbanásáig	<ul style="list-style-type: none"> Eltérő politikai érdekek megértése, elemzése Különböző területeken egy időben játszódó események, helyi konfliktusok bemutatása Összefüggések megértése, elemzése
2. Az első világháború és a Párizs környéki békék	<ul style="list-style-type: none"> Kiemelt események ismerete, időrendi sorrendbe állítása Térképek összevetése, ismerete, használata Különböző területeken, egy időben játszódó események értékelése, bemutatása
IV. Európa és Magyarország a két világháború között. A második világháború	
1. Fasizmus, nemzetiszocializmus, sztálinizmus	<ul style="list-style-type: none"> Történelmi személyiségek tetteinek ismerete, tetteik mozgatórugójának felismerése, elemzése Eszmék, ideológiák megkülönböztetése, elemzése
2. A Horthy - rendszer sajátosságai	<ul style="list-style-type: none"> Önálló vélemény megfogalmazása történelmi eseményekről, személyekről, mozgalmakról, politikai irányzatokról
3. A második világháború és következményei	<ul style="list-style-type: none"> Történelmi személyiségek, a kor meghatározó államférfiainak szerepe a történelmi változásokban. Történelmi személyiségek, államférfiak életútja, tevékenysége értékelése, elemzése
V. Európa és a nagyvilág a második világháború után	
1. A hidegháború jellemzői: kelet és Nyugat eltérő fejlődése	<ul style="list-style-type: none"> Globális és helyi problémák elemzése, értékelése Különböző értékrendszerek összehasonlítása, különbségeinek megfigyelése

2. Helyi konfliktusok a XX. század második felében	<ul style="list-style-type: none"> • A geopolitikai helyzet jelentőségének megértése, elemzése
VI. Magyarország a második világháború után	
1. A Rákosi - rendszer sajátosságai	<ul style="list-style-type: none"> • Különböző kérdések megértése, elemzése • Kérdés, pl: Mi az erőszak szerepe a történelemben • Kérdés, pl: Az érdek vagy az értékek hatása erősebb- e az adott társadalomban?
2. Az 1956-os szabadságharc, valamint az azt követő megtorlás	<ul style="list-style-type: none"> • Különböző kérdések, problémák megértése • pl: haladhat-e kényszerpályán egy ország, egy politika? • pl: Van- e összefüggés a nemzetközi és a helyi politikai érdekek között? • Mi az erőszak szerepe egy adott rendszer stabilizálásában?
3. A kádári Magyarország társadalmi - gazdasági viszonyai	<ul style="list-style-type: none"> • Feltevések megfogalmazása egyes társadalmi - történelmi jelenségek háttéréről, feltételeiről, közvetlen és mélyebb okairól?
4. A határon túli magyarság helyzete a második világháború után	<ul style="list-style-type: none"> • Különböző kultúrák, vallások, népek együttélésének megismerése, megértése • Ismeretek szerzése a határon túli magyarság helyzetéről, problémáiról
VII. A jelenkor néhány kérdése	
1. Az USA, mint szuperhatalom. helyi konfliktusok a XX - XXI. század fordulóján	<ul style="list-style-type: none"> • A geopolitikai helyzet megértése, bemutatása, elemzése
2. A rendszerváltás sajátosságai. Többpártrendszer Magyarországon	<ul style="list-style-type: none"> • Önálló vélemény alkotása az ezredforduló sajátos magyarországi problémáiról, jellemzőiről • Alkotmányjogi fogalmak ismerete

Tanulási eredmények:

- Történelmi fogalmak értelmezése, meghatározása
- Történelmi és társadalomtudományi alapfogalmak készségszintű használata
- Következtetések megfogalmazása tárgyi vagy írásos emlékek alapján
- Különböző típusú forrásokból gyűjtött információk összevetése
- Fényképek, karikatúrák, képi források értelmezése

- Információk gyűjtése táblázatok, diagramok, grafikonok alapján- A politikai álláspontok, cselekedetek mögött maghúzódó szándékok rekonstruálása a korabeli újságcikkek, emlékiratok, beszédek alapján
- Programok, jegyzőkönyvek, szerződések értelmezése
- Nemzetközi szerződések, békekötések, megállapodások elemzése, értékelése
- Történelmi helyszínek azonosítása vaktérképen

A történelem fakultáció sajátosságai az új NAT tükrében:

A fakultáció célja a tanulók felkészítése a sikeres emelt szintű érettségi vizsga megszerzésére. A két év alatt olyan kompetenciákat fejlesztünk, amelyek elősegítik a tanulók önálló elemzési és összefüggéslátási képességeit. Kiemelten fontos, hogy a történelmi folyamatokat értelmezni és elemezni tudják, a többi tantárgy ismereteit felhasználva egy komplex világnézetet alakítsanak ki.

Azt még nem tudjuk, hogy az érettségi követelményekkel kapcsolatban milyen változás történik. A tananyagváltozást figyelembe véve feltételezhető, hogy az érettségi követelményrendszerben is változás történik. Addig a helyi tantervet a már meglévő, 2017 január óta érvényben lévő követelményekhez igazítjuk.